

ASKATASUN GOGOETAK

Gora Euskadi Askatuta dearka il ziran gure gudariak Euskadi'ko mendietan. Gora Euskadi Askatuta oiuka erori ziran fusillaturik ainbat euskotar, espetxeetako zoko-bazterretan, edo illerrietako ormen aurrean.

Eta ziñopa edo martiri aiek eriotzako orduan gores ten eben askatasuna, askatasun osoa zan. Ez zan, autonomia edo estatuto bat, naiz estatutorik zabalena izan. Askatasuna, gores ten eben aiek: iaretasun betea, "independentzia", zentzu okerez azken-urte auetan esaten dan lez.

Gaur ordea, iasko-eta-asko! moteldu yaku askatasunaren leia. Baita, deabruaren eragitez egun ipernukoi negargarri batean apurtu zan Eusko Alderdi Jeltzalearen bi zatietako abertzaleen artean ere.

Gure abertzaleak, beren buruak españitartzat artzen asiak doguz; eta pozik aurkitzen dirala dirudi Españi'ren altzoan. Aztu ote yake euskotarron Aberri bakarria Euskadi dala, eta euskotarron gizarte-ekintza guztien elburu nagusia Aberri orren askatasuna, askatasun osoa, yaretasun betea, izan bear daula?

Bai noski! Eta orregaitik, gure jendeari, batez ere gure jende ikasiari, lotsa ematen dautso askatasun itza erabiltzeak ere. Gure artean, gizarte-izti eta edestiari-buruzko jakintzetan ikasiak, españizaleak dira danak, edo Españi'ko unibersitateetan ikasi dabelako, edo-ta, naiz Euskal Unibersitatean ikasi, beren ikasketak irakasle españitarren zuzendaritzapean egin dabelako.

Euskal Unibersitatea ez da euskaduna. Ez beintzat euskotarra. Españiarra da, bertako irakasleak Euskadiko Ezkerra-ren girokoak diralako.

Euskadi itza baztertuta Euskal Herri erabilli nai orrek berak ez al dausku orixe bera adierazten? edo, "eukotar" itzaren orde z "euskaldun" erabilli nai izate orrek? Euskaldun esaten dautsee beren buruei, naiz euskeraz tutik be jakin ez! Zergaitik? Orrela *izkuntza utsari* dautsoen zaletasuna agertuaz —edo gezur-agertuaz, euskeragaitik ez bait yake axolik—, *poi t kazko askatasuaarekin* zer ikusirik ez dabela eta askatasun ortaz ez dabela ezer jakin nai adierazteko.

Ezin sinistu daitekean gauza da, naiz lau katu izan ez Euskadiko Ezkerra'ko jendeek gure artean daben eraginmena. Gure jakintsuek, ezkertiar agertu gura dabe gizartearen. Eta naiz komunistak izan ez, zearo komunistak dan Euskadi'ko Ezkerra'ra jo dabe. Egia da Madrid'ko Jaurlaritzak eta Españi guztiko irrati, ikus-irrati eta izparringi eta aldizkari guztiek, Euskadi'ren gurari eta lei guztien ordezkari lez —Herri Batasuna'z gaiñera— Euskadiko Ezkerra bakarrik aurkezten dabela. Ez da arritzekoa, Euskadiko Ezkerra, abertzalea ez dala, oso-osoan españolista dala bait dakite!

Baiñan Euskadiko Ezkerra'k gure izparringietan daun aipua, ez al da arrigarria? "Deia"n bertan, ia Alderdi Jeltzalea baiño geiagotan aitatzen dabe bā, abertzalea ez dan Alderdi ori!

Egia da, "herribatasuneroek" "independentzia" itzari ematen dautsoen zentzuak ere gaitz aundia egin dauskula; askatasunzaleak eta "herribatasuneroak", danak bat dirala pentsatuarazi bait dautso jendeari gure artean.

Ez zara oartu? Españiarrek, beren Jaurlaritza auresku dabela, "herribatasuneroei" bakarrik esaten dautsee "abertzale". Zergaitik eta zertarako?

— Herri Batasuna, alderdi abetzalea ez dala, soilki alderdi komunistak dala, badakitelako.

— Herri Batasuna komunistak izanik, gure jendeari askatasuna komunismoaren gauza dala sinistaarazteko: Abertzaleatasuna, komunisten kontua!!!

Ori dala-ta geiagoko arazorik gabe pake goxoan ederto bizi diralako?; beraien biotzetan ere askatasun-guraria, epeldu xea aurkitzen dalako?; sabindarron buruzagiek ere ez dabe askatasunaz, bearrezkoa litzaken bizkortasunaz itzegiten. Estatutoa obeagotzearekin aski dogula uste ba'lebe bezala mintzaten dira.

Zintzoago jokatu bearko leukee, puntu edo atal auek argi ipiñiaz:

— Estatutoa, autonomia, guretzat, mailla batzuk besterik ez dirala. Gure elburua, mailla oietatik gora igoaz, Euskadi'ren askatasun osoa dala.

Gure buruzagiek maiz esan dabe, gaur askatasun osoa, ametsezko gauza besterik ez dala. Laterri aundiak ere, bakarrik ezin bizi diralako, alkarrekin alkartzen ari dirala; Europa'ren batasuna egiñaz, adibidez.

Izkera ori, izkera ustela izateaz gaiñera, gezurrezko izkera da. Europa Batu orren altzoan, Frantzi, edo Belxika, edo Olanda, edo Luxenburg, ez al dira egiazko Laterri iareak? Egiazko askatasunik ez al dabe? Bā..., askatasun ori bera gura dogu Euskadi'rentzat. Irlanda, edo Itali, edo Luxenburg bezalako Laterria izan nai dogu Europa Alkartu orren barruan, Ain zuzen, Jainkoak geografiz ipiñi ginduzan lez, alfabet-arauaren erarara, Frantzi'ren eta Españi'ren artean, Euskadi Gorrotorik gabe, adiskidetasun osoan, baiñan, bien artean, aiek bezalako askatasun betearekin! Ori, argi ta garbi esan bear leukee gure burukideek.

Gure askatasuna, ez da "herribatasuneroen" independentzia.

Askatasun itza baztertuta, "independentzia itza" erabiltzen dabe. Orixen bera egin eban Lenin'ek ere, errusierak askatasuna adierazteko baeban itza gaitzetsiaz. Marx'ek alemanieraz erabillitako itza bera erabilli eban: "independentzia". Errusierako lurralde guztiei eskeiñi eutsen independentzi ori. Uste al dozu gaur errialde aiek, guk Euskadi'rentzat gura dogun askatasunik badabela? Ori eskatzen dabe ainzuzen errialde aiek: Armeni'k, Lituani'k, Jeorji'k, Estoni'k...

Independentzia badabela, erantzuten dautse Alderdi Komunistak. Eta egia eratzuten dautse. Lenin'en eta "herribatasuneroen" independentzia, politikazko askatasuna ez bait da. Politikazko Askatasun orri, "independentzi burgesitarra" esaten dautse. Beren independentzia, bereiziki ekonomiazko askatasuna da: langilleen ugazaben menpetitiko, askatasuna: proletaritzaren Dikartura. Eta ezer ez besterik.

Proletaritzak agitzen ba'dau, zer ajola, Gernika'tik, Madrid'tik edo Konpostela'ko Santiago'tik ala Lisboa'tik agindu, agintzen dauna Proletaritz baldin ba'da? Portugal, Euskadi, Frantzi, Españi, eta beste Laterri guztien izenek politikazko baliorik ez daben itzak dira komunistentzat. Burgesitarrek sortuak.

Badoguz beste atal jakingarri batzuk ere, beste egun baterako.